

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.006.05.2022

**Pan
Arkadiusz Filipek
Wójt Gminy Czemierniki**

ul. Zamkowa 9
21-306 Czemierniki

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrola nr P/22/068 – Inwestycje w obiekty dziedzictwa kulturowego i naturalnego finansowane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Czemierniki, ul. Zamkowa 9, 21-306 Czemierniki (dalej: Urząd lub UG).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Arkadiusz Filipek – Wójt Gminy od 23 listopada 2019 r. (dalej: Wójt). Poprzednio, tj. od 9 grudnia 2014 r. do 22 listopada 2019 r. Wójtem Gminy była Krystyna Dobrowolska.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja projektów w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i naturalnego w ramach działania 7.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. 2. Osiągnięcie zakładanych celów projektów.
Okres objęty kontrolą	Lata 2016-2022 (do 3 sierpnia) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edyta Kolano, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LLU/47/2022 z dnia 31 marca 2022 r. 2. Przemysław Fidecki, doradca ekonomiczny, legitymacja służbowa nr 22191. (akta kontroli str. 3-5)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	<p>W okresie objętym kontrolą Gmina Czemierniki (dalej: Gmina lub Beneficjent) zrealizowała projekt dofinansowany w ramach osi priorytetowej 7 Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego, działania 7.1 Dziedzictwo kulturowe i naturalne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (dalej: RPO WL na lata 2014-2020), dotyczący przebudowy i remontu budynku dworu z udostępnieniem na cele kulturalne w Bełczącu (dalej: Projekt).</p> <p>Rzeczywista wartość Projektu wyniosła 2 752,1 tys. zł (w tym: wkład własny 1 364,8 tys. zł i dofinansowanie 1 387,3 tys. zł). Wartość robót budowlanych, na które podpisano umowę i wykonano, była znacznie wyższa od pierwotnie planowanej w Projekcie (o 74,5%). Spowodowało to konieczność zwiększenia wkładu własnego Gminy z 245,7 tys. zł do 1364,8 tys. zł (wzrost o 455,5%), przy zmniejszonej wartości dofinansowania z RPO WL o 5,3 tys. zł. Publikując ogłoszenie o udzieleniu zamówienia na roboty budowlane w 2018 r., Gmina nie posiadała rozeznania na temat aktualnej wartości robót budowlanych i nie dochowała należytej staranności przy szacowaniu wartości zamówienia,</p>
---------------------	--

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

co stanowiło naruszenie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³. Znaczne zwiększenie wartości robót budowlanych w stosunku do przyjętej wartości oszacowania wynikało m.in. z przyjęcia do oszacowania wartości zamówienia nierzetelnie sporządzonych kosztorysów, niewielkiego zainteresowania wykonawców, a także ze wzrostu cen materiałów i robót budowlanych.

Projekt został zakończony i rozliczony terminowo. Zgodnie z umową o dofinansowanie zrealizowano zadania i wprowadzono zmiany. Wyboru wykonawców dokonano zgodnie z przepisami Pzp. Przesunięcie terminu zakończenia rzeczowego i finansowego (odpowiednio z 31 sierpnia 2018 r. na 30 czerwca 2019 r. oraz z 30 września 2018 r. na 30 lipca 2019 r.) wynikało z trudności związanych z wyłonieniem wykonawcy specjalizującego się w remontach obiektów zabytkowych.

Zakładane wartości wskaźników produktu i rezultatu zostały osiągnięte w okresie 12 miesięcy od zakończenia realizacji Projektu, a pandemia COVID-19 nie miała wpływu na osiągnięte wartości wskaźników rezultatu w 2020 r. Pomiaru wartości wskaźników dokonywano zgodnie z umową o dofinansowanie. Beneficjent zachowywał trwałość Projektu.

Stwierdzono, że Urząd nie w pełni rzetelnie dbał o utrzymanie wartości użytkowej obiektu wyremontowanego podczas realizacji Projektu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja projektów w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i naturalnego w ramach działania 7.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.

Opis stanu faktycznego

1.1. Zgodnie z regulaminem konkursu nr RPLU.07.01.00-IZ.00-06-002/16 dla działania 7.1 Dziedzictwo kulturowe i naturalne – projekty lokalne RPO WL na lata 2014-2020, Beneficjent w wymaganym terminie⁵, tj. 29 lipca 2016 r., złożył wnioski o dofinansowanie Projektu. Po przeprowadzonej przez Instytucję Zarządzającą RPO WL (dalej: IZ RPO WL) ocenie, Projekt otrzymał 74 punkty i został zakwalifikowany do dofinansowania.

Umowa o dofinansowanie⁶ została zawarta pomiędzy Beneficjentem a Województwem Lubelskim 31 lipca 2017 r. Rozpoczęcie realizacji Projektu ustalono⁷ na 29 czerwca 2016 r., zakończenie rzeczowe na 31 sierpnia, a finansowe na 30 września 2018 r. Całkowita wartość Projektu (w pierwszej wersji umowy) wynosiła 1 638 271,70 zł (stanowiła wydatki kwalifikowalne), dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 1 392 530,94 zł (nie więcej niż 85% kwoty wydatków kwalifikowalnych), wkład

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm., dalej: Pzp.

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Wnioski można było składać od 30 maja do 29 lipca 2016 r.

⁶ Nr RPLU.07.01.00-06-0079/16-00 wraz z aneksami: nr 1 z 1 grudnia 2017 r., nr 2 z 28 lutego 2018 r., nr 3 z 14 maja 2018 r., nr 4 z 5 lipca 2019 r., nr 5 z 29 czerwca 2020 r., dalej: umowa o dofinansowanie.

⁷ Pierwotna wersja umowy z 31 lipca 2017 r.

własny Beneficjenta – 245 740,76 zł (nie mniej niż 15% kwoty wydatków kwalifikowalnych).

Wójt wyjaśnił, że długi okres czasu między złożeniem wniosku o dofinansowanie a podpisaniem umowy stwarzał problemy z planowaniem budżetu Gminy. Stanowiło to duże wydatki dla budżetu. Długi okres czasu rozpatrywania wniosków wpłynął na koszty realizacji projektu poniesione przez Gminę, które znacznie wzrosły w stosunku do zakładanych. Zwiększony popyt na inwestycje w tamtym okresie w połączeniu z utrzymującym się od kilku lat trendem zatrudnienia w sektorze budownictwa (sukcesywnie od 2011 r. zmniejszająca się liczba pracowników) spowodował trudną sytuację w branży, generując wzrost cen.

Beneficjent samodzielnie realizował Projekt, którego głównym celem było rozwój turystyki kulturowej w ramach budowania podstaw rozwoju gospodarczego w regionie. Założono realizację siedmiu zadań: roboty budowlane i aranżacyjne⁸ – o wartości 1 524 791,70 zł, nadzór inżynierski – 30 750 zł, nadzór konserwatorski – 12 300 zł, studium wykonalności – 19 680 zł, promocja Projektu – 6 150 zł, koszty osobowe – 20 000 zł oraz wykonanie specjalnego serwisu internetowego⁹ – 24 600 zł. Według harmonogramu rzeczowo-finansowego realizację powyższych zadań zaplanowano od początku września 2017 r. do końca września 2018 r.

Protokół odbioru końcowego przebudowanego i wyremontowanego budynku dworu został sporządzony 25 kwietnia 2019 r. Przedmiotem odbioru były prace wykonane od 31 lipca 2018 r. do 19 kwietnia 2019 r. o wartości 2 660 000 zł. Prace związane z przebudową obiektu wykonane zostały w terminie określonym w umowie na roboty budowlane.

(akta kontroli tom I str. 178-419, 746; tom II str. 3-63, 282-285, 498-502)

Projekt został zakończony w zakresie rzeczowym 30 czerwca 2019 r., a finansowym 30 lipca 2019 r. Końcowy wniosek rozliczeniowy został zaakceptowany przez IZ RPO WL. Rzeczywista wartość Projektu wyniosła 2 752 018,50 zł, w tym wydatki kwalifikowalne 1 632 060,20 zł, wkład własny 1 364 767,35 zł i kwota dofinansowania 1 387 251,14 zł.

(akta kontroli tom I str. 273-399)

Wójt wyjaśnił, że najważniejszymi czynnikami, jakie wpłynęły na skuteczność pozyskania środków finansowych oraz zrealizowania projektów w zakresie ochrony dziedzictwa kulturalnego i naturalnego w latach 2014-2020, była sprawna, doświadczona i nowoczesna administracja, dzięki której wykonano działania niezbędne do realizacji projektu, tj. przygotowanie dokumentacji projektowej oraz wniosku o dofinansowanie z załącznikami, prawidłowe udokumentowanie realizowanych zadań, właściwe przygotowanie wniosków o płatność wraz z końcowym rozliczeniem projektu. Ponadto ważnym czynnikiem przemawiającym za skutecznością pozyskania środków finansowych był wybór odpowiedniego obiektu do inwestycji, czyli mocno niszczonego zabytkowego dworku w Belczącu. Po realizacji zadania polegającego na remoncie i przebudowie, dwór przypomina lata swojej świetności i może służyć mieszkańcom Belcząca oraz Gminy.

(akta kontroli tom II str. 493-497)

Przed złożeniem wniosku o dofinansowanie Projektu (w 2016 r.) wydatkowano 16 000 zł na przygotowanie studium wykonalności oraz 21 138,21 zł na wykonanie

---

⁸ M.in. remont elewacji zewnętrznej, wymianę pokrycia dachowego, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę instalacji: centralnego ogrzewania, wodno-kanalizacyjnej, elektrycznej, remont i przebudowę istniejących pomieszczeń, tarasu, wykonanie nowych podłóg i posadzek, montaż instalacji solarnej, przydomowej oczyszczalni ścieków, czy wykonanie pochylni dla osób niepełnosprawnych przy wejściu głównym.

⁹ Pełniącego funkcje kulturalno-edukacyjne, promocyjne oraz oferującego usługi online.

projektu budowlanego. Wójt wyjaśnił, że poniesione wyżej wymienione wydatki były konieczne, obligatoryjne i niezbędne do złożenia wniosku.

(akta kontroli tom I str. 178-196, 614-617; tom II str. 339-345, 498-502)

1.2. IZ RPO WL przeprowadziła w Urzędzie dwie kontrole Projektu: w 2018 r. dotyczącą postępowania o udzielenie zamówienia publicznego i w 2019 r. na zakończenie realizacji Projektu w zakresie prawidłowości zrealizowanych robót budowlanych, dostaw i usług w ramach projektu, faktyczności poniesienia wydatków oraz ich zgodności z odpowiednimi zasadami wspólnotowymi i krajowymi. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Nie sformułowano również zaleceń pokontrolnych.

(akta kontroli tom I str. 707-735)

1.3. W Strategii rozwoju lokalnego Gminy Czemierniki na lata 2016-2022¹⁰ wskazano m.in., że jednym z najważniejszych kierunków rozwoju Gminy jest rozwój skupiony wokół zasobów turystycznych oraz kulturowych. W dokumencie zaproponowano cel operacyjny, dotyczący promocji i wsparcia dziedzictwa kulturowego, wskazano potrzebę remontu i adaptacji dworku w Bełczącu na cele kulturalne i społeczne. Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego (dalej: UM WL), wraz z instytucjami zaangażowanymi w zarządzanie i wdrażanie RPO WL na lata 2014-2020, został wymieniony jako jedna z instytucji finansujących niektóre działania wynikające ze Strategii. Poza środkami budżetu Gminy, główne źródła finansowania zadań inwestycyjnych wynikających ze Strategii stanowić miały także zewnętrzne środki publiczne, dostępne w ramach RPO WL na lata 2014-2020.

(akta kontroli tom I str. 122-129)

W ramach zgłoszonych uwag do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Czemierniki na lata 2017-2023¹¹ wymieniono m.in. niewystarczający dostęp do działalności rozwijającej i zaspokajającej potrzeby kulturalne mieszkańców. Na terenie Gminy nie funkcjonował Gminny Ośrodek Kultury, a usługi edukacyjne, informacyjne oraz różnorodne formy pracy kulturalno-oświatowej realizowała Gminna Biblioteka Publiczna (dalej: Biblioteka). Pomimo, iż placówka starała się efektywnie organizować różnorodne formy edukacji kulturalnej, dominującą z założenia rolę odgrywało czytelnictwo książek i prasy. Biblioteka borykała się również z problemem małej powierzchni użytkowej i narastającą ciasnotą. W związku z niewielką powierzchnią miała ograniczoną możliwość prowadzenia działalności kulturalnej.

(akta kontroli tom I str. 130-132)

Podczas sesji Rady Gminy od wielu lat przedstawiano plany związane z dworem w Bełczącu, tj. m.in.: koncepcję sprzedaży nieruchomości, wydzierżawienia na okres 20 lat z przeznaczeniem na przychodnię weterynaryjną, utworzenie placówki naukowo-kulturalnej, czy zagospodarowanie budynku przez stowarzyszenie.

(akta kontroli tom I str. 107-121)

W okresie objętym kontrolą Gmina zrealizowała:

- dwa projekty dofinansowane z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, których koszt całkowity wyniósł 1678,9 tys. zł: plac zabaw i zagospodarowanie terenu w miejscowości Czemierniki oraz budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Stoczek;

¹⁰ Ustanowionej uchwałą Nr XII/65/2015 Rady Gminy Czemierniki z 30 grudnia 2015 r., dalej: Strategia.

¹¹ Przyjęty Uchwałą Nr XXIV/145/2017 Rady Gminy Czemierniki z dnia 27 czerwca 2017 r.

- pięć projektów współfinansowanych z RPO WL na lata 2014-2020 (koszt całkowity wyniósł 14 914 tys. zł): rozbudowa i przebudowa Gminnego Publicznego Przedszkola w Czemiernikach, kontynuacja działań na rzecz wzrostu wykorzystania OZE na terenie Gminy, przebudowa i remont budynku dworu z udostępnieniem na cele kulturalne w Belczacu, zagospodarowanie zdegradowanej przestrzeni publicznej poprzez przebudowę gminnego stadionu w Czemiernikach w celach rekreacyjnych oraz integrujących lokalną społeczność, energia przyjazna środowisku w Gminie.

(akta kontroli tom I str. 133)

1.4. Do zadań Referatu ds. Gospodarki Komunalnej i Inwestycji UG należało m.in.: prowadzenie i koordynowanie spraw związanych z dokonywaniem zamówień publicznych; planowanie, przygotowanie, koordynacja oraz nadzór nad realizacją inwestycji gminnych celem zapewnienia prawidłowego przebiegu realizacji zadań w tym zakresie; poszukiwanie i bieżąca analiza możliwości aplikowania do różnych programów i funduszy pomocowych; informowanie, inspirowanie, koordynowanie, udzielanie pomocy merytorycznej i technicznej przy sporządzaniu wniosków aplikacyjnych do programów pomocowych, funduszy UE i innych źródeł przez gminne jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe i społeczności lokalne z terenu Gminy.

Inspektor ds. funduszy strukturalnych, kultury i współpracy z organizacjami pozarządowymi¹² zajmował się m.in. koordynacją terminowego rozliczania inwestycji współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych oraz innych źródeł finansowania, przygotowaniem wniosków o płatność, sprawozdań oraz bieżącym monitoringiem i promocją realizowanych projektów; przygotowaniem informacji o możliwościach pozyskiwania środków unijnych przez mieszkańców Gminy. Pracownik ten ukończył m.in. szkolenia dla jednostek samorządu terytorialnego z zakresu opracowania studiów wykonalności dla projektów przewidzianych do współfinansowania z funduszy strukturalnych.

(akta kontroli tom I str. 7-99, 101-106)

1.5. Zadania w zakresie nadzoru merytorycznego i finansowego Projektu były realizowane przez pracowników Urzędu, w ramach zadań wynikających z zakresów czynności i bez dodatkowego wynagrodzenia.

Na podstawie umowy¹³ zawartej w dniu 29 czerwca 2016 r. zlecono wykonawcy zewnętrznemu sporządzenie studium wykonalności. Wykonawcę przedmiotu zamówienia zobowiązano m.in. do:

- wykonania studium dla Projektu zgodnie z obowiązującymi wytycznymi RPO WL 2014-2020¹⁴, w terminie do 28 lipca 2016 r., przekazanie studium miało nastąpić w wersji papierowej oraz w formie elektronicznej;
- dokonywania uzupełnień i poprawek w dostarczonych dokumentach w zakresach i terminach wyznaczonych przez Gminę w ramach niniejszej umowy bez dodatkowego wynagrodzenia.

Ustalone w umowie wynagrodzenie wykonawcy studium wynosiło 16 000 zł (netto). W powyższej umowie wskazano również zasady i przypadki nakładania

¹² Od 1 lutego 2015 r., następnie po zmianie nazwy stanowiska i zakresu czynności od 1 stycznia 2020 r. – inspektor ds. pozyskiwania środków zewnętrznych realizował zadania związane m.in. z pozyskiwaniem źródeł finansowania zadań z funduszy Unii Europejskiej i innych źródeł zewnętrznych oraz przygotowaniem niezbędnej dokumentacji, terminowym rozliczaniem inwestycji współfinansowanych ze środków funduszy Unii Europejskiej i innych źródeł zewnętrznych, przygotowaniem wniosków o płatność, sprawozdań oraz bieżącym monitoringiem i promocją realizowanych projektów, wyszukiwaniem i przygotowaniem Wójtowi informacji o możliwościach dofinansowania projektów i zadań realizowanych na terenie Gminy.

¹³ Nr 63/2016.

¹⁴ Oś priorytetowa 7 Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego, działanie 7.1. Dziedzictwo kulturowe i naturalne – projekty lokalne.

kar za zwłokę, odstąpienie czy nieterminowe usunięcie zgłaszanych uwag do przedmiotu zamówienia.

Podmiotowi zewnętrznemu zlecono¹⁵ także doradztwo w zakresie postępowania na wybór wykonawcy zamówienia publicznego przeprowadzonego na potrzeby Projektu. Doradztwo obejmowało m.in.: przygotowanie projektu dokumentów przetargowych zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych lub zapytania ofertowego wraz z załącznikami w zakresie wymaganym wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach programu operacyjnego, analizę złożonych ofert i przedstawienie zamawiającemu propozycji działań, opiniowanie wszelkich działań podejmowanych przez zamawiającego. Za wykonane zamówienie wykonawca otrzymał¹⁶, po zakończeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (tj. po wyborze najkorzystniejszej oferty), wynagrodzenie w wysokości 3000 zł (netto).

(akta kontroli tom I str. 72-100, 614-617, 736-741)

1.6. Umowa o dofinansowanie Projektu była aneksowana pięciokrotnie:

- Aneks nr 1 z 1 grudnia 2017 r. sporządzono na okoliczność zmiany zasad wdrażania RPO WL¹⁷ na lata 2014-2020.
- Aneksem nr 2 z 28 lutego 2018 r. przedłużono zakończenie rzeczowe realizacji Projektu na 30 października 2018 r. oraz zakończenie finansowe realizacji Projektu na 15 listopada 2018 r. Aneks nr 2 podpisano w wyniku rozpatrzenia wniosku Beneficjenta z 16 stycznia 2018 r., w którym wskazano m.in. nałożenie się realizacji, zakończenia i rozliczenia inwestycji gminnych o dużej wartości w 2018 r., czy trudności z wyłonieniem wykonawcy specjalizującego się w remontach obiektów zabytkowych.
- Aneksem nr 3 z 14 maja 2018 r. przedłużono zakończenie rzeczowe realizacji Projektu na 30 czerwca 2019 r. oraz zakończenie finansowe realizacji Projektu na 30 lipca 2019 r. Przesunięcie zakończenia realizacji Projektu, wynikało z wniosku Beneficjenta z 26 kwietnia 2018 r., w którym wymieniono problemy związane z wyłonieniem wykonawcy specjalizującego się w remontach obiektów zabytkowych (po przeprowadzonych dwóch przetargach nie wyłoniono takiego wykonawcy).
- Aneksem nr 4 z 5 lipca 2019 r. zwiększono wartość Projektu do 2 757 984 zł, zmniejszono całkowite wydatki kwalifikowalne do 1 638 025,7 zł, zmniejszono wartość dofinansowania ze środków europejskich do 1 392 321,83 zł (nie więcej niż 85% całkowitych wydatków kwalifikowalnych) oraz zmniejszono wkład własny do 245 703,87 zł. Zmiana wynikała z wniosku złożonego 20 czerwca 2019 r., dotyczącego wzrostu kwoty robót budowlanych i przesunięcia kwoty 20 000 zł w harmonogramie rzeczowo-finansowym z pozycji koszty osobowe do pozycji roboty budowlane i aranżacyjne.
- Aneksem nr 5 z 29 czerwca 2020 r. zmniejszono wartość Projektu do 2 752 018,5 zł, zmniejszono całkowite wydatki kwalifikowalne do 1 632 060,2 zł, zmniejszono wartość dofinansowania ze środków europejskich do 1 387 251,15 zł (nie więcej niż 85% całkowitych wydatków kwalifikowalnych), zmniejszono także wkład własny do 244 809,05 zł. Aneks nr 5 podpisano w wyniku rozpatrzenia wniosku Beneficjenta z 4 czerwca 2020 r., ustalającego ostateczną wartość dofinansowania i dostosowania budżetu do faktycznie poniesionych wydatków.

¹⁵ Umowa nr 14/2018 z 9 stycznia 2018 r.

¹⁶ 28 czerwca 2018 r.

¹⁷ Będącą następstwem wejścia w życie ustawy z dnia 7 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1475).

1.7. Według harmonogramu rzeczowo-finansowego (dalej: HRF), załączonego do wniosku o dofinansowanie¹⁸, założono, od września 2017 r. do września 2018 r., realizację zadań polegających na robotach budowlanych i aranżacyjnych, nadzorze inżynierskim, konserwatorskim, działaniach promocyjnych, a od kwietnia do września 2018 r. – serwis internetowy.

Zmiany HRF były zaakceptowane przez IZ RPO WL i dotyczyły: przesunięcia, od marca do listopada 2018 r., terminu realizacji robót budowlanych i aranżacyjnych, nadzoru inżynierskiego oraz konserwatorskiego i działań promocyjnych, a także wydatków osobowych, serwis internetowy – (aktualizacja harmonogramu 28 lutego 2018 r.) oraz kolejnego przesunięcia terminu realizacji ww. zadań od lipca 2018 r. do czerwca 2019 r. (aktualizacja harmonogramu 14 maja 2018 r.). Ponadto, koszty osobowe w kwocie 20 000 zł zostały przesunięte na roboty budowlane (aktualizacja harmonogramu 5 lipca 2019 r.). Beneficjent uzasadniał konieczność wprowadzenia zmian w HRF m.in. trudnościami w wyłonieniu wykonawcy, specjalizującego się w remontach obiektów zabytkowych, wzrostem kosztów robót budowlanych i aranżacyjnych.

Wydatki kwalifikowalne zmniejszyły się o 6211,50 zł. Wyższe od pierwotnie zakładanych były wydatki robót budowlanych i aranżacyjnych (przesunięto z kosztów osobowych 20 000 zł na ten rodzaj wydatków), a jednocześnie powstały oszczędności w wydatkach na promocję (5965,5 zł) i serwis stron internetowych (246 zł). Wartość dofinansowania zmniejszyła się o 5729,79 zł, a wkład własny wyniósł 1 364 767,35 zł.

Projekt został zakończony i rozliczony w terminie ustalonym w umowie o dofinansowanie. W dniu 15 grudnia 2019 r. dokonano rozliczenia płatności końcowej oraz rozpoczęto pięcioletni okres trwałości. Koszty całkowite zadania, wartość dofinansowania z UE oraz wkład własny były zgodne z kwotami określonymi w Aneksie nr 5.

(akta kontroli tom I str. 178-419; tom II str. 376-382)

1.8. Beneficjent przekazał do IZ RPO WL 11 wniosków o płatność. Trzy wnioski pełniły wyłącznie funkcję sprawozdawczą¹⁹, dwa były wnioskami o zaliczkę²⁰, cztery o refundację (w tym jeden dotyczył refundacji wydatków poniesionych przed rozpoczęciem realizacji Projektu²¹, dwa były jednocześnie wnioskami rozliczającymi zaliczkę²², a jeden wnioskiem końcowym²³), dwa²⁴ były wnioskami o refundację i sprawozdawczymi.

Wnioski zostały złożone w terminie określonym w § 5 pkt 5 umowy o dofinansowanie. W przypadku czterech²⁵ wniosków IZ RPO WL wezwała Beneficjenta do uzupełnienia dokumentacji. Wnioski o płatność zostały przez IZ RPO WL pozytywnie zweryfikowane i zatwierdzone.

W pierwszym złożonym²⁶ wniosku o płatność Urząd rozliczył wydatki kwalifikowalne w kwocie 19 680 zł, poniesione przed podpisaniem umowy, które dotyczyły przygotowania studium wykonalności. W złożonych wnioskach w sposób

---

¹⁸ Z 29 lipca 2016 r.

¹⁹ Wnioski o płatność nr: 2, 3 i 4.

²⁰ Wnioski o płatność nr: 6 i 9.

²¹ Wniosek o płatność nr 1.

²² Wnioski o płatność nr: 7 i 10.

²³ Wniosek o płatność nr 11.

²⁴ Wniosek o płatność nr: 5 i 8.

²⁵ Wnioski nr: 5, 7, 8 i 11.

²⁶ Z 30 października 2017 r.

rzetelny udokumentowano i rozliczono poniesione wydatki kwalifikowalne, z zachowaniem terminu trzech miesięcy od dnia ich poniesienia.

Ogółem rzeczywista wartość wydatków wykazanych we wnioskach o płatność, poniesionych przez Gminę w związku z realizacją Projektu, wyniosła 2 752 018,49 zł, w tym wydatki kwalifikowalne 1 632 060,20 zł, dofinansowanie 1 387 251,14 zł i wkład własny 244 809,06 zł. Wydatki poniesione z budżetu Gminy wyniosły łącznie 1 364 767,35 zł (w tym: wydatki kwalifikowalne i wydatki niekwalifikowalne).

(akta kontroli tom I str. 420-613)

1.9. Zarządzeniem Nr 11 Wójta Gminy Czemierniki²⁷ ustalono zasady rachunkowości przy realizacji projektów z funduszy środków Unii Europejskiej. Dla potrzeb realizacji Projektu został otwarty odrębny rachunek bankowy. Ewidencja księgową Projektu była prowadzona w sposób umożliwiający identyfikację zadania, tj. konta wykorzystywane do ewidencji operacji związanych z Projektem oznaczono dodatkowym kodem identyfikacyjnym.

(akta kontroli tom II str. 354-375)

Badaniu poddano ewidencję księgową wyodrębnioną Projektu dotyczącą konta: 011P27, 080P27, 130P27 i 201P27. Na koncie 130P27 w latach 2018–2019 w rzetelny sposób zaksięgowano wpływy²⁸ i wydatki²⁹. Po stronie Wn konta 080P27 zaksięgowano nakłady poniesione w latach 2018-2019, w łącznej kwocie 2 738 204,75 zł, związane z nabyciem m.in.: tablicy (informacyjno-promocyjnej), nabyciem robót budowlanych, nadzorem inwestorskim, konserwatorskim, wykonaniem serwisu internetowego. Przyjęcie środka trwałego budynku dworu w Belczącu po przebudowie nastąpiło na podstawie dokumentów OT, wystawionych w okresie od 25 czerwca do 23 sierpnia 2019 r., a wartość wynikająca z ww. dokumentów OT była zgodna z saldem Wn konta 080P27.

(akta kontroli tom II str. 383-430)

1.10. W związku z realizacją Projektu Urząd zlecił³⁰ wykonanie projektu budowlanego na realizację robót remontowych w obiekcie zabytkowym w budynku dworu w Belczącu. Przedmiot zamówienia obejmował: wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej w wersji papierowej i w wersji elektronicznej w następującej formie: projekt budowlany, ogólne i szczegółowe specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych, kosztorysy inwestorskie w wersji uproszczonej, przedmiar robót z podziałem działów zgodnie ze wspólnym słownikiem CPV, tj. opracowania wymagane do wszczęcia postępowania o zamówienie publiczne na roboty budowlane określone w art. 31 ust 1 Pzp. Zobowiązano także wykonawcę do aktualizowania kosztorysów inwestorskich przez okres jednego roku nie częściej jak dwa razy w ciągu roku oraz uzupełniania dokumentacji projektowej i wyjaśniania wątpliwości dotyczących dokumentacji podczas procedury przetargowej i w toku realizacji tych robót. Określono wynagrodzenie całkowite za wykonanie przedmiotu umowy w wysokości 26 000 zł i termin wykonania na 27 maja 2016 r. Aneks nr 1 z 25 maja 2016 r. ustalił termin końcowy wykonania prac objętych umową na 19 września 2016 r. Protokołem zdawczo-odbiorczym z 12 września 2016 r. odebrano wykonane prace. Kosztorysy inwestorskie nie były aktualizowane przez wykonawcę prac projektowych.

²⁷ Z dnia 10 lutego 2016 r., uchylone Zarządzeniem Wójta Gminy Czemierniki nr 49/2019 z dnia 7 października 2019 r. w sprawie ustalenia zasad (polityki) rachunkowości przy realizacji projektów z funduszy środków Unii Europejskiej.

²⁸ Kwoty wypłacone przez Ministerstwo Finansów jako refundacja poniesionych wydatków.

²⁹ Zapłata za faktury wystawione przez wykonawców.

³⁰ Umowa nr 33/2016 o wykonanie prac projektowych zawarta 21 marca 2016 r.

Wynagrodzenie zostało wypłacone wykonawcy 29 września 2016 r. Koszty wykonania dokumentacji projektowej zostały poniesione przez Gminę ze środków własnych. W umowie z wykonawcą projektu budowlanego nie określono postanowień dotyczących przeniesienia praw autorskich, nie został ustanowiony obowiązek pełnienia nadzoru autorskiego. Nie zawarto również odrębnej umowy na pełnienie nadzoru autorskiego.

Wójt wyjaśnił, że ze względu na zakres robót objęty zamówieniem nie ustanowiono obowiązku pełnienia nadzoru autorskiego oraz nie określono obowiązku przeniesienia praw autorskich na zamawiającego. Był to remont budynku już istniejącego, wpisanego do wojewódzkiego rejestru zabytków, a nie budowa nowego budynku od podstaw. Remont budynku polegał w dużej mierze na odrestaurowaniu zabytkowego obiektu, nie wprowadzono także żadnych nowych elementów architektonicznych.

(akta kontroli tom II str. 339-345, 351-353, 429-430, 509-511)

1.11. W ramach realizacji Projektu przeprowadzono trzy postępowania na wykonanie robót budowlanych (w trybie przetargu nieograniczonego):

– Postępowanie nr 1 – ogłoszenie z 14 lutego 2018 r., termin składania ofert 2 marca 2018 r., szacunkowa wartość zamówienia (ustalona na podstawie kosztorysów inwestorskich przedłożonych przez wykonawcę prac projektowych z datą 10 stycznia 2018 r.) wynosiła (bez podatku VAT) 1 239 668,05 zł³¹ (brutto 1 524 791,70 zł), nie wpłynęła żadna oferta – postępowanie unieważniono.

– Postępowanie nr 2 – ogłoszenie z 5 marca 2018 r., termin składania ofert 20 marca 2018 r., szacunkowa wartość zamówienia taka sama jak w poprzednim zamówieniu, wpłynęły trzy oferty. Najkorzystniejsza oferta (z ceną brutto 1 621 000,0 zł) została odrzucona z powodu niewyrażenia przez wykonawcę zgody na przedłużenie terminu związania ofertą na okoliczność upływu 30-dniowego terminu. Postępowanie zostało unieważnione, ponieważ po odrzuceniu oferty najkorzystniejszej, cena kolejnej (2 399 667,07 zł), przewyższała kwotę, którą zamawiający może przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.

– Postępowanie nr 3 – ogłoszenie z 11 maja 2018 r., termin składania ofert 28 maja 2018 r. Wartość zamówienia taka sama jak w poprzednich zamówieniach. Przedłożone kosztorysy inwestorskie z datą 10 stycznia 2018 r. zawierały ceny robót i materiałów wykorzystanych w kosztorysach inwestorskich sporządzonych w czerwcu 2016 r. (przedłożonych z projektem budowlanym na realizację robót remontowych). Złożono jedną ofertę z ceną 2 660 000 zł (brutto), która została wybrana, tj. zamawiający zwiększył³² kwotę na sfinansowanie zamówienia do wysokości ceny najkorzystniejszej oferty i 25 czerwca 2018 r. zawarto umowę na roboty budowlane.

Opis przedmiotu zamówienia został sporządzony stosownie do zasad określonych w art. 29–31 Pzp, tj. określono wymagania zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez wykonawcę lub podwykonawcę osób wykonujących wskazane przez zamawiającego czynności, uwzględnione zostały kryteria dostępności dla osób niepełnosprawnych, roboty opisano za pomocą dokumentacji projektowej oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych.

Osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia złożyły pisemne oświadczenie o braku lub istnieniu okoliczności, o których mowa w art. 17 ust. 1 Pzp. Ogłoszenie o zamówieniu zostało zamieszczone 11 maja

³¹ Dla robót: budowlanych – 977 623,95 zł, elektrycznych 96 578,65 zł oraz sanitarnych – 165 465,45 zł.

³² Uchwała Nr XXXIII/190/2018 Rady Gminy Czemierniki z dnia 7 czerwca 2018 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej.

2018 r. w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz na stronie internetowej Gminy. Siwz³³ zawierała elementy określone w art. 36 Pzp, została także udostępniona na stronie internetowej Urzędu³⁴. Zamawiający określił warunki udziału w postępowaniu i wymagane od wykonawców środki dowodowe w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia oraz umożliwiającą ocenę zdolności wykonawcy do należytego jego wykonania, tj. zgodnie z art. 22 ust. 1-1b, art. 22b-22d, 36 ust. 1 pkt 5-6 Pzp, jak również żądał przedłożenia wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania (art. 25 Pzp). Niezwłocznie po otwarciu ofert³⁵ zamieszczano na stronie internetowej informacje, wskazane w art. 86 ust. 5 Pzp oraz dokonano wyboru najkorzystniejszej oferty na podstawie kryteriów oceny, określonych zgodnie z postanowieniami art. 91 ust. 1-3a Pzp.

Wykonawca wniósł 22 czerwca 2018 r., ubezpieczeniową gwarancję należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek w okresie od 25 czerwca 2018 r. do 25 kwietnia 2019 r. do kwoty 266 000 zł z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zawartej umowy na przebudowę i remont dworu w Belczącu oraz w okresie od 26 kwietnia 2019 r. do 26 kwietnia 2024 r. do kwoty 79 800 zł z tytułu nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek ujawnionych w tym okresie po podpisaniu protokołu końcowego .

Zgodnie z art. 140 ust. 1 Pzp, zakres świadczenia wykonawcy, wynikający z umowy, był tożsamy z zobowiązaniami zawartymi w ofercie. Zamawiający spełnił także obowiązki informacyjne poprzez publikację stosownych ogłoszeń na stronie Biuletynu Informacji Publicznej i w siedzibie Urzędu (art. 40 ust. 1 i 2 oraz 95 ust. 1 Pzp) oraz sporządził i zatwierdził 27 czerwca 2018 r. protokół postępowania, zawierający elementy określone w art. 96 ust. 1 Pzp.

(akta kontroli tom II str. 64-226, 228-259)

Realizując Projekt, udzielono pięciu zamówień publicznych o wartości poniżej 30 tys. euro, które dotyczyły: opracowania studium wykonalności³⁶ (19 680 zł), realizacji usług nadzoru inwestorskiego (34 000 zł), nadzoru konserwatorskiego (13 800 zł), wykonania serwisu internetowego (24 354 zł)³⁷ oraz wykonania tablicy informacyjnej (184,5 zł). Zamówienia były realizowane zgodnie z zasadami określonymi w Zarządzeniu nr 30 Wójta z dnia 11 września 2014 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro.

(akta kontroli tom I str. 614-671)

1.12. Beneficjent zawarł³⁸ umowę Nr 35/2018 na roboty budowlane (dalej: umowa na roboty budowlane), której przedmiotem była realizacja zadania inwestycyjnego polegającego na przebudowie i remoncie budynku dworu w Belczącu z udostępnieniem na cele kulturalne. Za wykonanie przedmiotu umowy ustalono wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 2 660 000 zł, które wynikało ze złożonej oferty. Ustalono wynagrodzenie zostało w całości wypłacone – na podstawie czterech faktur (trzech częściowych i jednej – końcowej) i było zgodne z § 5 ust 1 pkt 1 i 2 ww. umowy, gdzie wykonawca został uprawniony do wystawienia trzech faktur częściowych dla robót w zakresie 90% wartości wynagrodzenia wynikającego z umowy po odbiorach częściowych i faktury końcowej w wysokości 10% wartości wynagrodzenia całkowitego. Ustalono, że płatność faktur będzie

---

³³ Zatwierdzona 11 maja 2018 r.

³⁴ Opublikowano 11 maja 2018 r.

³⁵ 28 maja 2018 r.

³⁶ Rozpoznanie cenowe.

³⁷ Zamówienia realizowano w trybie zapytania ofertowego.

³⁸ 25 czerwca 2018 r.

następować w terminie do 30 dni od daty ich otrzymania wraz z kompletem dokumentów, tj. częściowym lub końcowym protokołem odbioru robót, zestawieniem wartości wykonanych robót oraz dokumentów dotyczących podwykonawstwa – faktury zostały zapłacone we wskazanym terminie.

Umowa nie była aneksowana. Wykonawca został zobowiązany do wykonania zamówienia do 25 kwietnia 2019 r. Za datę wykonania zobowiązania uznano datę odbioru stwierdzoną w protokole odbioru końcowego. Protokół odbioru końcowego wykonanych prac został podpisany 25 kwietnia 2019 r., tj. w terminie określonym w § 2 ust 1 umowy na roboty budowlane.

Umowa była tożsama ze wzorem złożonym w trakcie postępowania przetargowego (m.in. dotyczyło to zakresu wykonywanych robót budowlanych, kwoty zamówienia oraz terminu realizacji).

(akta kontroli tom II str. 3-78, 231, 282-285)

Według zapisów w dzienniku budowy³⁹ roboty zostały rozpoczęte 31 lipca 2018 r., tj. po uzyskaniu przez Gminę pozwolenia na budowę (26 września 2016 r.), wartość robót ujęta na fakturach odpowiadała wartości z kosztorysu ofertowego, a odbiory robót budowlanych dokonano w terminach przedstawionych w harmonogramie rzeczowo-finansowym. W protokole odbioru końcowego nie wykazano żadnych usterek i wad.

W umowie na roboty budowlane zabezpieczono interes zamawiającego. Dotyczyło to m.in.: okresu gwarancji na wykonane roboty⁴⁰; wysokości kary umownej za nieterminowe zakończenie realizacji zadania⁴¹; wprowadzenia zapisów odnośnie zabezpieczenia należytego wykonania umowy⁴²; ustalenia rodzajów odbioru robót budowlanych i sposobu ich przeprowadzania⁴³.

Wykonawca wykonał prace siłami własnymi, bez udziału podwykonawców. Osoby realizujące przedmiot zamówienia zatrudniono na podstawie umowy o pracę.

Podczas realizacji ww. umowy, nie wystąpiły przesłanki do naliczenia kar umownych. Przeprowadzone w latach 2020-2022 przeglądy techniczne obiektu nie ujawniły usterek i wad dotyczących robót budowlanych.

(akta kontroli tom II str. 3-63, 227, 282-287, 307-321, 346-347)

1.13. Na podstawie decyzji⁴⁴ Starosty Radzyńskiego z dnia 26 września 2016 r. Beneficjent uzyskał pozwolenie na realizację przebudowy i remontu budynku dworu z udostępnieniem na cele kulturalne wraz z instalacjami wewnętrznymi, budowę ogrodzenia działki i oczyszczalni ścieków w Belczącu.

Gmina jako inwestor, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 18 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁴⁵ zapewniła opracowanie projektu budowlanego oraz plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Ustanowiono kierownika budowy i inspektorów nadzoru w branżach: budowlanej, sanitarnej, elektrycznej i konserwatorskiej. Inspektorzy posiadali wymagane wykształcenie techniczne i uprawnienia budowlane, byli wpisani na listę członków okręgowej izby inżynierów budownictwa i posiadali wymagane ubezpieczenie

³⁹ Nr 206/2018 z 27 czerwca 2018 r.

⁴⁰ Wynosił on 36 miesięcy od daty podpisania protokołu odbioru końcowego.

⁴¹ Za zwłokę w wykonaniu robót budowlanych – w wysokości 0,1% wynagrodzenia umownego za każdy dzień opóźnienia.

⁴² W wysokości 10% ceny brutto przedstawionej w ofercie (266 000 zł), wniesione w formie gwarancji ubezpieczeniowej.

⁴³ Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu, odbiory częściowe (na podstawie protokołu odbioru częściowego), odbiór końcowy (na podstawie protokołu odbioru końcowego), okresowe przeglądy gwarancyjne.

⁴⁴ Nr 370/2016.

⁴⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, ze zm. Dalej: Prawo budowlane.

od odpowiedzialności cywilnej. Rozpoczęcie robót budowlanych zgłoszono⁴⁶, zgodnie z art. 41 ust. 4 Prawa budowlanego, Powiatowemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego w Radzynie Podlaskim.

Ponadto, w umowie na roboty budowlane wyznaczono kierownika robót elektrycznych oraz kierownika robót sanitarnych. W dniu 19 kwietnia 2019 r. kierownik budowy złożył oświadczenie, że przebudowa i remont budynku dworu w Belczącu zostały wykonane zgodnie z obowiązującymi warunkami technicznymi.

(akta kontroli tom II str. 278-281, 288-338)

1.14. Dworek w Belczącu⁴⁷ został wpisany do rejestru zabytków województwa lubelskiego pod nr A/1285.

Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków (dalej: LWKZ) wydał⁴⁸ decyzję (pozwolenie) na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku budynku dworu w Belczącu w zakresie i w sposób określony w projekcie budowlanym wykonanym w czerwcu 2016 r. Zastrzegł spełnienie dwóch warunków: niezwłocznego zawiadomienia o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia robót budowlanych oraz dokonania odbioru końcowego wykonanych robót budowlanych z udziałem LWKZ. Określił także obowiązek kierowania robotami budowlanymi i wykonywania nadzoru inwestorskiego przez osoby posiadające kwalifikacje, o których mowa w art. 37c ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami⁴⁹, tj. posiadające uprawnienia budowlane określone przepisami Prawa budowlanego oraz przez co najmniej 18 miesięcy biorące udział w robotach budowlanych prowadzonych przy zabytkach nieruchomości wpisanych do rejestru lub inwentarza muzeum będącego instytucją kultury. Kierowanie robotami budowlanymi oraz pełnienie nadzoru inwestorskiego zostały powierzone osobom posiadającym wymagane kwalifikacje, o których mowa w art. 37c ustawy o ochronie zabytków. LWKZ potwierdził⁵⁰ możliwość kierowania robotami budowlanymi i pełnienia nadzoru inwestorskiego przez osoby wskazane przez Beneficjenta. W protokole końcowym odbioru prac, przy udziale LWKZ oceniono, że zakres robót budowlanych wykonanych w budynku dworu w Belczącu, był zgodny z decyzją wydaną przez LWKZ.

W badanym okresie LWKZ nie przeprowadził kontroli budynku dworu w Belczącu w zakresie przestrzegania i stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

(akta kontroli tom I str. 6, 707; tom II str. 277-287, 322-338)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności UG w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

UG nie dochował należytej staranności przy szacowaniu wartości trzech zamówień na roboty budowlane (w postępowaniach nr 1, 2 i 3), co naruszało art. 32 ust. 1 Pzp. W celu ustalenia wartości szacunkowej zamówienia, której dokonano 25 stycznia 2018 r., tj. przed wszczęciem postępowania nr 1, projektant sporządził kosztorysy inwestorskie z datą 10 stycznia 2018 r. Projektant w przekazanym do Urzędu kosztorysie inwestorskim nie dokonał zmian wartości w stosunku do kosztorysów sporządzonych w czerwcu 2016 r., tj. rok i siedem miesięcy wcześniej.

⁴⁶ 9 lipca 2018 r.

⁴⁷ Wybudowany w II połowie XIX wieku na terenie zespołu dworsko-parkowego, w jego skład wchodzi: mury dworu polski oraz otaczający go park krajobrazowy.

⁴⁸ 22 września 2016 r.

⁴⁹ Dz. U z 2022 r. poz. 840, dalej: ustawa o ochronie zabytków.

⁵⁰ Pismem IN.1.5142.128.2.2018 z 17 lipca 2018 r.

Wójt wyjaśnił, że w zakresie aktualizacji kosztorysów inwestorskich nie podjęto żadnych działań przez przeoczenie pracownika odpowiedzialnego za ten zakres obowiązków. Przed wszczęciem postępowania przetargowego wystąpiono do projektanta o aktualizację kosztorysu inwestorskiego niezbędnego do ustalenia wartości szacunkowej zamówienia. Na podstawie otrzymanego kosztorysu w styczniu 2018 r., ustalono wartość szacunkową zamówienia: 25 stycznia i 26 kwietnia 2018 r. uznając, że przedstawiony kosztorys jest aktualny.

Zdaniem NIK wartość robót wykazana w przekazanym przez projektanta w styczniu 2018 r. kosztorysie inwestorskim nie mogła być przyjęta jako wartość szacunkowa zamówienia w postępowaniach nr 1-3. W okresie od czerwca 2016 r. do stycznia 2018 r. wystąpił wzrost cen materiałów budowlanych i robót budowlanych, wzrosła minimalna stawka godzinowa⁵¹. Oszacowana wartość zamówień na roboty budowlane musi być aktualna, dlatego zgodnie z art. 35 ust. 1 Pzp należy dokonywać szacowania nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia. W postępowaniach nr 1-3 przyjęto natomiast wartość szacunkową wynikającą z kosztorysów inwestorskich z czerwca 2016 r., nie uwzględniając zmian cen i stawek. Rzetelnie określona wartość zamówienia ma istotne znaczenie dla odpowiedniego zaplanowania środków budżetowych niezbędnych do realizacji zamówienia.

(akta kontroli tom II str. 94-226, 339-345, 493-497)

OCENA CZĄSTKOWA

Beneficjent zrealizował zadania określone w Projekcie zgodnie z umową o dofinansowanie. Stosownie do postanowień umowy zostały wprowadzone zmiany. Projekt został zakończony i rozliczony w terminach określonych w umowie o dofinansowanie (wraz ze zmianami). Wykonawcę robót budowlanych wybrano zgodnie z obowiązującymi przepisami Pzp. Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła niezachowania należytej staranności przy ustalaniu wartości zamówienia publicznego.

OBSZAR

2. Osiągnięcie zakładanych celów projektów

Opis stanu faktycznego

2.1. We wniosku o dofinansowanie⁵² cel główny Projektu został określony jako budowanie podstaw rozwoju gospodarczego w regionie poprzez rozwój turystyki kulturowej. Sformułowano także cele szczegółowe – poprawa dostępności dziedzictwa kulturowego w regionie oraz podniesienie atrakcyjności turystycznej miejsca o szczególnych walorach kulturowych.

Wartość docelowa wskaźnika rezultatu⁵³ została określona jako liczba osób korzystających z obiektów zasobów kultury objętych wsparciem (1200 osób/ rok rozliczeniowy) oraz wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (200 odwiedzin/rok rozliczeniowy). Wartość bazowa ww. wskaźników wynosiła odpowiednio: 1000 osób/rok i 0 osób/rok. Wskaźnik opracowano na podstawie analizy popytu. Źródło danych do pomiaru stanowił rejestr osób, sprawozdanie statystyczne – z częstotliwością pomiaru jeden raz na rok w okresie trwałości Projektu, pierwszy pomiar w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji określonego w umowie o dofinansowanie.

⁵¹ Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej w okresie od II kwartału 2016 r. do I kwartału 2018 r. wzrosły o 2,1%. W latach 2016-2018 o 14,2% wzrosła minimalna stawka godzinowa i wynosiła w 2016 r. – 12 zł brutto, w 2017 r. – 13 zł brutto, w 2018 r. – 13,70 zł brutto.

⁵² Złożonym 29 lipca 2016 r.

⁵³ We wniosku o dofinansowanie Projektu z 29 lipca 2016 r.

Komisja Oceny Projektów wezwała⁵⁴ Beneficjenta do uzupełnienia/poprawy złożonego wniosku m.in. informując, że wartość docelowa wskaźnika dotyczącego liczby osób korzystających z obiektów zasobów kultury objętych wsparciem (1200) została błędnie wpisana i należy wpisać wartość 1000. Poproszono także o korektę wartości docelowej wskaźnika dotyczącego wzrostu oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego (200) poprzez wpisanie wartości 1200.

Beneficjent we wniosku o dofinansowanie skorygował wartości tych wskaźników w inny sposób niż stanowiło wezwanie – w obydwu wskaźnikach wskazał wartość docelową 200 osób/rok rozliczeniowy. Jednocześnie w piśmie przewodnim do zmienionego wniosku podał po zmianie te same wartości docelowe jak w poprzednim wniosku.

Wójt wyjaśnił, że w obydwu kluczowych wskaźnikach rezultatu wartość bazowa wynosiła 0, ponieważ budynek w tamtym czasie był dość mocno zdegradowany i nie był użytkowany. W związku z tym wartości docelowe wskaźników rezultatu w zmienionym wniosku o dofinansowanie (z 24 marca 2017 r.), zostały prawidłowo określone na takim samym poziomie, który wynosił 200. W piśmie z UM WL dotyczącego oceny formalnej wniosku uwagi dotyczące wartości tych wskaźników były błędnie napisane. Po konsultacji telefonicznej z pracownikiem UM WL wyjaśniono rozbieżności. Dane odnośnie powyższych wskaźników poprawiono zgodnie z konsultacją telefoniczną, wartości te jednak były inne niż sugerowały pisemne uwagi sprawdzającego w wezwaniu. W piśmie przewodnim Wójta do zmienionego wniosku w punkcie informującym o zmianach popełniono błąd pisarski, gdyż wskazano liczbę 1200, a nie 200, jaka powinna być wpisana we wniosku.

Założono wskaźniki produktu dotyczące liczby zabytków nieruchomych objętych wsparciem oraz liczby obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Założono, że wsparciem zostanie objęty jeden zabytek, a dane niezbędne do szacowania wartości docelowych miały zostać pozyskane z dokumentacji technicznej.

(akta kontroli tom I str. 178-291, 687-706; tom II str. 509-511)

Zakres rzeczowy Projektu obejmował m.in.: roboty rozbiórkowe części konstrukcji dachowej, roboty impregnacyjne, podgrzebieniowe elementów drewnianych dachu, wykonanie nowego pokrycia dachowego wraz z odwodnieniem, remont podłóg i schodów, przemurowanie zniszczonych kominów i wykonanie nowych, wymiana zniszczonych drzwi i okien, remont elewacji, remont tynków wewnętrznych, wykonanie malowania ścian i sufitów, glazur, remont instalacji elektrycznej i odgromowej oraz wykonanie instalacji internetowej, remont instalacji wodno-kanalizacyjnej i centralnego ogrzewania z wymianą grzejników i pieca grzewczego, montaż platformy zewnętrznej oraz pochylni dla osób niepełnosprawnych, rozbiórkę istniejącego zbiornika na ścieki sanitarne oraz likwidację studni, wykonanie przydomowej oczyszczalni ścieków wraz z przyłączem kanalizacyjnym, demontaż istniejącej napowietrznej sieci energetycznej oraz wykonanie nowego przyłącza kablowego, montaż instalacji solarnej do podgrzewania wody użytkowej, zagospodarowanie otoczenia, utwardzenie terenu przy budynku, ogrodzenie oraz oświetlenie zewnętrzne.

Wójt wyjaśnił, że przed przebudową budynek dworu był w bardzo złym stanie technicznym i praktycznie nie był wykorzystywany i dostępny dla mieszkańców. Po remoncie utworzono tam filię Biblioteki, w której na koniec 2021 r. było zarejestrowanych 202 czytelników i odbywały się różnego rodzaju koncerty,

---

⁵⁴ Pismem EFRR-IV.432.18.24.2016.MRU.

warsztaty i zajęcia dla dzieci i dorosłych. W dworku działa również mała wystawa historyczna, która jest atrakcyjna szczególnie dla dzieci, a zespół śpiewaczy Zorza odbywa tam próby.

(akta kontroli tom I str. 178-291; tom II str. 493-497)

2.2. Zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie konkursu źródłem danych, niezbędnych do określenia wartości wskaźników dotyczących liczby osób korzystających z obiektu objętego wsparciem oraz wzrostu oczekiwanej liczby odwiedzin, mogła być analiza popytu na usługi, badania terenowe lub szacunki oparte na doświadczeniach podobnych miejsc lub obiektów, które realizowały podobne projekty. Źródłem informacji o dotychczasowej liczbie odwiedzin (stanowiącej wartość bazową do wyliczenia wzrostu) powinny być informacje z działu sprzedaży (liczba sprzedanych biletów w ciągu pełnego roku kalendarzowego poprzedzającego realizację projektu) lub badania potoku odwiedzających w miejscach otwartych z tego okresu.

Wójt wyjaśnił, że źródłem przyjętych wskaźników rezultatu w Projekcie były szacunki własne. Wartości docelowe oparto na szacunkowych wartościach tych wskaźników na podstawie wcześniejszych i aktualnych na dzień składania wniosku doświadczeń na terenie Gminy i gmin ościennych w podobnych projektach. Wszystkie wydarzenia, które odbywają się we dworze w Bełczacu mają charakter bezpłatny, dlatego nie przeprowadzono szczegółowej analizy odnośnie planowanych wartości wskaźników. Nie było potrzeby sporządzenia kalkulacji cenowej związanej z pobieranymi opłatami za uczestnictwo. Wartości wskaźników rezultatu, tj. liczby osób korzystających z obiektów zasobów kultury objętych wsparciem oraz wzrostu oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego obliczano na podstawie wskazań licznika elektronicznego wejść, który jest zamontowany w głównych drzwiach wejściowych do dworku. Licznik rejestruje osoby, które uczestniczą w imprezach jednorazowych lub organizowanych cyklicznie, m.in.: Dzień Dziecka, konkurs recytatorski poezji, itp. Osoby, które przychodzą kilka razy w tygodniu, takie jak: palacz, pracownik biblioteki oraz osoby przychodzące do biblioteki, wchodzą bocznym wejściem i nie są rejestrowane jako wchodzące i nie są wliczane do wartości wskaźników.

(akta kontroli str. tom I str. 682-687, 746-752; tom II str. 487-492, 503-504)

2.3. Zgodnie z § 4 ust. 3 umowy o dofinansowanie Gmina zobowiązała się do realizacji Projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie wartości docelowych wskaźników produktu i rezultatu. Osiągnięcie wartości docelowej wskaźników rezultatu powinno nastąpić w terminie do 12 miesięcy od zakończenia rzeczowej realizacji Projektu, tj. od 30 czerwca 2019 r. Według oświadczenia Wójta z 30 grudnia 2020 r., rzeczywista, osiągnięta na dzień 30 czerwca 2020 r., wartość dwóch wskaźników rezultatu wyniosła 1813 osób (przy zakładanych 200 osobach).

Beneficjent przedłożył także dwa sprawozdania z osiągnięcia wskaźników rezultatu dla Projektu za 2020 r. (sprawozdanie z 8 listopada 2021 r.) i za 2021 r. (sprawozdanie z 11 marca 2022 r.). Wykazano wartość wskaźników (osoby/rok) odpowiednio 4757 i 1126.

Pomiaru wskaźników dokonywano na podstawie wskazań licznika elektronicznego wejść, który został zamontowany w głównych drzwiach wejściowych do dworu.

Wójt wyjaśnił, że na etapie poprawek do końcowego wniosku o płatność należało przedłożyć oświadczenie dotyczące osiągnięcia wartości docelowej wskaźników rezultatu w terminie 12 miesięcy od zakończenia rzeczowej realizacji projektu. W rozmowie telefonicznej z pracownikiem UM WL ustalono, że po 12 miesiącach od zakończenia rzeczowej realizacji projektu UM WL przyśle przypomnienie

z formularzem oświadczenia do wypełnienia o osiągnięciu przedmiotowych wskaźników. Gmina po otrzymaniu wezwania odpowiedziała na przysłanym formularzu, że osiągnięto założone wskaźniki rezultatu wraz z podaniem ich wartości.

(akta kontroli tom I str. 292-399, 682-706; tom II str. 503-504)

2.4. W § 12 ust. 16 umowy na roboty budowlane wskazano, że przeglądy gwarancyjne przeprowadzane będą do końca każdego roku kalendarzowego (rozpoczynając od roku następującego po dacie odbioru robót), a ostatni przegląd gwarancyjny nie później niż 30 dni przed upływem okresu gwarancji – tj. 36 miesięcy od dnia podpisania protokołu odbioru końcowego (25 kwietnia 2019 r.). Stosownie do powyższego zapisu, przeglądy dworu w Belczącu w okresie gwarancji zostały przeprowadzone: 10 grudnia 2020 r., 15 grudnia 2021 r. oraz 14 marca 2022 r. Komisja⁵⁵ po przeprowadzonych przeglądach nie ujawniła wad wykonanych robót budowlanych i nie sformułowała zaleceń lub uwag.

Po zakończeniu Projektu przeprowadzono okresowe kontrole stanu technicznego budynku, o których mowa w art. 62 ust 1 pkt 1 i pkt 2 Prawa budowlanego, tj. kontrole roczne i pięcioletnią. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono usterek lub wad.

(akta kontroli tom II str. 3-63, 282-287, 346-350)

Przeprowadzone w toku czynności kontrolnych NIK oględziny dworu w Belczącu⁵⁶ wykazały m.in., że:

- Posadzki w trzech pomieszczeniach (skład opału, WC ogólnodostępne i WC dla niepełnosprawnych) zostały wykonane z materiału, który nie był wskazany w zatwierdzonym projekcie budowlanym. W składzie opału zaprojektowano posadzkę betonową, a wykonano z piaskowca, w WC ogólnodostępnym i WC dla niepełnosprawnych zaprojektowano z piaskowca, a wykonano z terakoty.

Wójt wyjaśnił, że w trakcie remontu stwierdzono, że wykonanie w pomieszczeniach łazienek podłóg z piaskowca będzie bardzo niepraktyczne ze względu na panującą stale wilgoć w tych pomieszczeniach, a piaskowiec jest bardzo nasiąkliwym kamieniem. Za zgodą LWKZ ustalono, że lepiej się będą sprawdzały płytki gresowe, a piaskowiec zostanie położony w minimum takiej samej ilości, jak w kosztorysie ofertowym w piwnicy w magazynie opału. Zmiany dokonano na podstawie protokołu pomiędzy zamawiającym a wykonawcą z dnia 28 stycznia 2019 r., w związku z zapisem w protokole z oględzin z dnia 28 stycznia 2019 r. dokonany przez kierownika Delegatury Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Białej Podlaskiej (dalej: WUOZ), będącego jednocześnie dyspozycją dla stron, że wystrój pomieszczeń i łazienek wykonawca uzgodni z inwestorem.

- Drzwi wewnętrzne miały kolor dęb rustykalny, a w zatwierdzonym projekcie budowlanym wymieniono kolor biały. W przedmiarze robót (poz. 172) wskazano kolor – dęb rustykalny.

Wójt wyjaśnił, że kolor drzwi wewnętrznych został zmieniony na podstawie protokołu z oględzin z dnia 28 stycznia 2019 r. przez kierownika Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków będącego jednocześnie dyspozycją dla stron, że wystrój pomieszczeń i łazienek wykonawca uzgodni z inwestorem. Drzwi w kolorze białym nie pasowały kolorystycznie do pozostałej stolarki okiennej i koloru podłóg w budynku.

LWKZ wyjaśnił, że zmiany dotyczące kolorystyki i faktury wykończenia podłóg przy jednoczesnej zamianie miejsca użycia części materiałów wykończeniowych

⁵⁵ Przy udziale upoważnionych przedstawicieli zamawiającego i wykonawcy.

⁵⁶ 25 maja 2022 r.

(piaskowiec, który miał być użyty w WC ogólnodostępnym i WC dla niepełnosprawnych na łącznej powierzchni 19,32 m² został zamieniony z terakotą ze składu opału o powierzchni 21,36 m²) oraz dotyczące korekty kolorystycznej wykończenia powłoki drzwi wewnętrznych nie były odstępniem od zatwierdzonego projektu budowlanego lub innych warunków pozwolenia na budowę i nie wymagały procedury wynikającej z przepisów Prawa budowlanego. Zmiany dokonane zostały z korzyścią dla końcowego odbioru wizualnego zabytku.

Ponadto, w trakcie oględzin stwierdzono uszkodzenia, które wpływały na estetykę obiektu, tj. w ogrodzeniu na sztachetach drewnianych odprysnięcia lakierobejcy, pęknięcia muru, okruszone części muru oraz zapadnięcia trawnika nad przydomową oczyszczalnią.

(akta kontroli tom II str. 260-277, 498-502, 505-508)

Zgodnie z zatwierdzonym projektem budowlanym, posadzka wewnątrz budynku została wykonana z piaskowca, a schody zewnętrzne zostały obłożone płytami z piaskowca. W trakcie oględzin stwierdzono liczne zabrudzenia tych elementów wykonanych z kamienia wchłaniającego wodę i absorbującego brud, które wymagały prac pielęgnacyjnych i konserwatorskich.

LWKZ poinformował NIK, że ze względu na dużą trwałość, łatwość pozyskania (niskie koszty) oraz ciepłą barwę piaskowiec chętnie wykorzystywany był jako materiał wykończeniowy schodów i posadzek również w budynkach dworów, w przeciwieństwie do bardzo drogiego marmuru lub granitu o zimnej barwie. Odtworzenie walorów historycznych dworu można było uzyskać przez zastosowanie innego materiału, np. marmuru, co jeszcze bardziej nobilitowałoby obiekt, ale zastosowanie w budynku piaskowca było bardziej adekwatne ze względu na historyczne uwarunkowania, lepsze dopasowanie do obiektu, właściwą trwałość i umiarkowane koszty materiału.

(akta kontroli tom II str. 260-287, 505-508)

2.5. Zgodnie z § 17 ust. 4 pierwotnej umowy o dofinansowanie Beneficjent zobowiązał się zachować trwałość Projektu, stosownie do art. 71 rozporządzenia ogólnego UE⁵⁷ oraz zwrócić dofinansowanie w przypadku zaistnienia przesłanek zwrotu wkładu, o których mowa w ww. przepisie. Od 1 grudnia 2017 r., tj. od dnia zmiany umowy na podstawie aneksu nr 1, obowiązywała treść § 19a nowej umowy, w którym m.in. określono, że Beneficjent jest zobowiązany do zachowania trwałości Projektu przez okres 5 lat od dnia otrzymania płatności końcowej.

Budynek i teren wokół budynku wykorzystywano po zakończeniu Projektu wyłącznie na cele związane z kulturą. W budynku działa filia Gminnej Biblioteki Publicznej. Ze względu na brak możliwości lokalowych w głównej siedzibie biblioteki, we dworze organizowane były zajęcia, imprezy kulturalne, warsztaty dla dzieci i dla dorosłych mieszkańców.

(akta kontroli tom I str. 292-384, tom II str. 487-492)

2.6. Na etapie składania wniosku o dofinansowanie⁵⁸ złożono dokumenty potwierdzające przygotowanie Gminy do rozpoczęcia inwestycji, tj. m. in.: dokumentację techniczną, kosztorys inwestorski, pozwolenie na budowę, umowę

⁵⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, s. 320, ze zm.).

⁵⁸ Przed podpisaniem umowy o dofinansowanie Projektu (31 lipca 2017 r.) wniosek z 24 marca 2017 r.

na prowadzenie rachunku bankowego dla Projektu, dokumentację potwierdzającą zapewnienie środków finansowych niezbędnych dla realizacji Projektu, pozwolenie LWKZ na prowadzenie robót budowlanych przy zabytku.

Wójt wyjaśnił, że główną przesłanką do złożenia wniosku o wsparcie inwestycji w dziedzinie kultury i dziedzictwa narodowego był brak na terenie Gminy miejsca, w którym mogłyby odbywać się wydarzenia kulturalne oraz chęć uchronienia od całkowitej degradacji i zachowanie dla następnych pokoleń jednego z piękniejszych obiektów historycznych na terenie Gminy. Rada Gminy była informowana o bardzo złym stanie technicznym budynku zabytkowego dworu w Belczącu i konieczności jego jak najszybszego remontu. Z inicjatywą złożenia wniosku o dofinansowanie remontu dworu wystąpili radni sołectwa Belcząc oraz ówczesne władze Gminy.

(akta kontroli I str. 145-155, 197-215; tom II str. 487-492)

2.7. Okres pandemii COVID-19 nie wpłynął na osiągnięcie zakładanych w Projekcie wskaźników rezultatu – w latach 2020 i 2021 wskaźniki zostały osiągnięte w zaplanowanej wielkości (200 osób/rok)

(akta kontroli tom I str. 178-291, 672-706, 742-745)

2.8. Koszty utrzymania i remontu budynku dworu w Belczącu były kosztami Gminy. W 2016 r. wyniosły 3706 zł, w 2017 r. – 2706 zł, w 2018 r.- 2160 zł (oraz 3690 zł na zakup towarów i usług), w 2019 r. – 11 025 zł, w 2020 r. – 10 456 zł, w 2021 r. – 17 593 zł i w 2022 r. (do 30 czerwca) – 6059 zł.

Do zakresu działania Biblioteki, włączono⁵⁹ filię w Belczącu. Zrealizowane przychody Biblioteki z tytułu dotacji podmiotowej z Gminy wyniosły: w 2018 r. – 129 300 zł, w 2019 r. – 139 300 zł, w 2020 r. – 228 273 zł, w 2021 r. – 161 928 zł. Stanowiły one od 97,7% do 88% przychodów Biblioteki.

(akta kontroli tom II str. 431-484)

2.9. Gmina ponosiła koszty utrzymania budynku dworu w Belczącu i nie generowała przychodów z wyremontowanego obiektu.

Wójt wyjaśnił, że Gmina nie podejmowała działań w celu zapewnienia samowystarczalności finansowej wyremontowanego budynku dworu.

(akta kontroli tom II str. 487-492)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności UG w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Urząd nie w pełni rzetelnie dbał o utrzymanie wartości użytkowej obiektu wyremontowanego podczas realizacji Projektu, o czym świadczyły stwierdzone w trakcie oględzin nienaprawione uszkodzenia, tj. ukruszenia części muru, odpryski lakierobejcy na drewnianych sztachetach, czy zapadnięcia trawnika nad przydomową oczyszczalnią. Stan części z tych uszkodzeń, a w szczególności odpryski lakierobejcy, wskazywał, że mogły powstać przed upływem okresu gwarancji udzielonej przez wykonawcę umowy na roboty budowlane, tj. przed 24 kwietnia 2022 r.

Wójt wyjaśnił, że uszkodzenia nie zostały naprawione, ponieważ w czasie przeglądu gwarancyjnego nie stwierdzono obniżenia terenu nad przydomową oczyszczalnią ścieków oraz pęknięć ogrodzenia. Ukruszenia części muru ogrodzeniowego zostały spowodowane przez roboty przy nowym przyłączy energii elektrycznej i nie były z winy wykonawcy. Odpryski lakierobejcy z drewnianych sztachet zostały potraktowane jako uszkodzenia pod wpływem warunków atmosferycznych, a nie z winy wykonawcy.

⁵⁹ Uchwałą Nr XI/50/2019 Rady Gminy Czemierniki z 30 sierpnia 2019 r. zmieniającej uchwałę w sprawie nadania Statutu Gminnej Bibliotece Publicznej w Czemiernikach.

OCENA CZĄSTKOWA

Gmina osiągnęła zakładane w Projekcie wartości docelowe wskaźników produktu i rezultatu. Pomiaru wartości wskaźników dokonywano zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie. Budynek dworu w Belczącu był wykorzystywany do celów przewidzianych w Projekcie. Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła niewystarczającego dbania o utrzymanie wartości użytkowej wyremontowanego obiektu.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

- Wnioski
1. Ustalanie wartości szacunkowej zamówienia zgodnie z obowiązującymi przepisami o zamówieniach publicznych.
  2. Podjęcie działań w celu naprawy uszkodzeń stwierdzonych w trakcie przeprowadzonych oględzin.

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 3 października 2022 r.

Kontroler:

Edyta Kolano

Główny specjalista kontroli państwowej

(—)

.....
Podpis

P.o. Dyrektor

Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie

Edward Szempruch

(—)

.....
Podpis